


Iktatószám		Budapestre vonatkozó ujságcikkek	Osztályozás
			Tárgy 636
		Szerző	
Cím <i>az új sertésszállás-telep.</i>		Idő "1914"	
Forrás: <i>Budapesti Hírlap.</i>		Személy	
Bp.	1914. 11/2.	Helyszám	
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	

FŐVÁROSI ÜGYEK.

Az új sertésszállás-telep.

Ghillány Imre báró földművelésügyi miniszternek a *Budapesti Hírlap* mai számában megjelent nyilatkozata foglalkoztatta ma az *Országos Sertés-kereskedelmi Egyesületet*. A miniszter érdekes nyilatkozata ugyanis az első fölvilágosító tájékoztatás, a mit az érdekeltek kaptak a két bank részvénytöbbségével létesülő tétényi telepről. A mai fölvilágosítás megszólaltatja az érdekeltektől a sertés-kereskedelmi, a melynek nevében *Blantz Jenő*, az *Országos Sertés-kereskedelmi Egyesület* elnöke fejt ki a kereskedők álláspontját a tétényi alakulással szemben. A nyilatkozat igen érdekesen fejt ki, hogy ebben a kérdésben is mennyire azonos a gazdák és a kereskedők érdeke. Minél fejlettebb és szabadabb ugyanis az állatkereskedelem munkája, annál jobb árat lehet elérni, kivált a *külföldi állatértékesítésben*. Másrészt pedig minél drágább az állat ára, annál több haszonra számíthat a gazda is, a ki állattenyésztését csakis ilyen ösztönzés folytán tudja igazán fejleszteni. A dolog tehát úgy áll, hogy az új sertésszállás-telep szervezete végső eredményében egész sertés-tenyésztésünkre éreztetni fogja hatását. Mert azt fogja eldönteni, hogy a gazda a jövőben is megfelelő arányban részesedik-e a sertésértékesítés hasznából? *Blantz Jenő* elnök nyilatkozata, mindennek előtt az új telep elhelyezésére tesz megjegyzést a következőkben:

— Mindenekelőtt azt kell vizsgálni, hogy a Tétényben elhelyezett új telep milyen viszonyba fog jutni a fővárossal és a Budapesten letelepedett sertés-kereskedelemmel. Szerintünk Tétény messze esik

s így meg fogja nehezíteni azt, hogy a kereskedők budapesti lakosok maradhassanak. A ki hízalással foglalkozik, az kénytelen lakását a hízaló-telep közelébe áthelyezni, tehát Budapest elveszítene egy egész gárdáját a legtehetősebb kereskedők rendjének. Ennek közvetlen kárán kívül más kárt is szenvedne a főváros. Ez a kár aligha fejezhető ki évi 70.000 koronával. Az új kedvezéseket élvező kihelyezett vásártelep ugyanis négy-öt év alatt magához vonzandó a ferencvárosi sertésvásár és a sertésközvágóhid mai forgalmának jelentékeny részét, a mi közel másfél millió kárt is jelenthetne a főváros háztartására.

— Örömmel vesszük tudomásul, hogy a földművelésügyi kormány a főváros területén és a főváros felügyelete és az érdekeltektől irányító részvételével létesülő új telepeket sem ellenezné, habár ezzel Téténynek kétségtelenül erős versenyt támasztana, sőt főmmaradását egyenesen kérdésessé tenné. Nagy megnyugtatásunkra szolgált volna azonban, ha a nyilatkozat azt is tartalmazná, hogy a város telepe is zavartalanul élvezhetné a bel- és külföldre vonatkoztatva mindama jogot, a miket Tétény a mai vagy későbbi állategészségügyi egyezményekben élvezni fog.

— A mi a magyar közgazdaságot a sovány sertés kivételével fenyegette, ezt nem Kőbánya hanyatlása, hanem a sovány sertés alkalmi áralkulása idézte elő. Ilyesmi az új telep létesítése után is elő fog fordulni a konjunktúra hullámszáma szerint. A mi a hentések panaszát illeti, ez sem lehetett voltaképpen oka Kőbánya pótlásának, mert köztudomású, hogy a mai hízaló viszonyok közt panaszra inkább a fogyasztóknak lehetne okuk. A legutóbbi év ugyanis igen jó konjunkturát hozott a hentesiparra.

— A legnagyobb aggodalommal a tölt el bennünket, hogy az új alakulást, az érdekeltek túlnyomó részének mellőzésével létesítették. Sem a fővárost, sem bennünket nem kérdeztek meg, hogy helyeseljük-e az új telep programját és részt kívánunk-e abban venni? Sőt mi kereskedők egyenesen

jelentkeztünk a részvételre, de fölkinálkozásunkat nem vették tudomásul. Nem valószínű tehát a bankoknak az a panaszkodása, hogy pusztán a nemzetgazdaság javára rossz üzletet csináltak. Ha valóban lenne kockázat, akkor mit jelentsen az, hogy a néhány nappal ezelőtt kibocsátott 200 koronás részvények névértéke ma már 220 koronán áll. Ez az emelkedés a részvények értékét máris fél millióval rugtatta föl, s még följebb rugtatná, ha a papírosok iránt mi be nem avatottak most utólag érdeklődést tanúsítanánk. Nekünk most meg kellene fizetni azt a reménységet is, a mit az alapítók ezekhez a papírhoz fűztek. Ez az árfolyamemelkedés a legszomorúbb jel a mi számunkra. Ebben már benne foglaltatik az a bizakodás, hogy a fővárosnak és a kihagyott érdekelteknek aligha lesz módjuk külön szállástelep létesítésére.

— A rideg valóság tehát az, hogy vagy föl fogunk hagyni egy oly foglalkozással, mely a multban a magyar állatértékesítést és állatkitvitelt kétségtelenül érvényesíteni segítette, vagy — bemelegyünk Téténybe. Mi lenne ennek a föltétele? Erre nézve még most is tájékozatlanok vagyunk, s a titkolózás nem sejtet velünk semmi jót. Az a körülmény, hogy a részvénytöbbség nincs az állam kezében, illuzióvá tesz minden olyan reményt, mely az igazgatóság alkalmi összetételéhez van fűzve. A valódi gyakorlati befolyást csakis a részvénytöbbség szervezkedése biztosítja, s ez tesz vizsgálatná minden ígéretet, a mely most az új telepen kifejlődő *előlegező* üzletre elhangzik. Ha nem így volna, nem késlekednének elárulni, hogy az ingatlanra, vagy az állatlétszámra bizonyos minimális biztosíték mellett a kölcsönkérő személyére való tekintet nélkül, mennyi hitelt lehet élvezni, s mi annak a föltétele? A bankok a legfőbb fegyvert, a *hitel monopóliumát* megkapták, s ez megdönt minden biztatást. A hitelmonopólium ugyanis maga után vonja bármikor az egész sertéshízaló és értékesítő üzlet kisajátítását s így az is könnyen megtörténhetik, hogy valamikor az érdekeltek kirekesztésével egyedül a bankok és embereik fogják élvezni osztózas nélkül azt a hasznot, a mely ma megoszlik a gazdák összessége és a kereskedők között. Mi a veszedelmet ebben látjuk, mert ez azt jelentené, hogy az állam egész befolyását, a mit állatexportunk érdekében ezután latba fognak vetni, nem az ország közgazdasága, hanem csupán a tétényi telep érdekeltisége fogja élvezhetni. Ez a kétségtelen valóság, s el kellene hogy vegye a kedvünket, ha nem biznánk abban, hogy a főváros az összesség érdekében tántoríthatatlanul eleget fog tenni kötelességének.